

KILDESÆT

**Gode store
boliger til alle**

Efter 2. verdenskrig var der mangel på gode boliger i København.

Derfor drømte man om at bygge moderne boliger med plads til alle ude i forstæderne.

Boligerne skulle indeholde alt, hvad en moderne familie havde brug for: varmt vand i vandhanen, centralvarme, køleskab og vaskeri.

Derudover skulle der være plads til hele familien i de nye boliger, så i de nye hjem blev der også gjort plads til børneværelser.

I dette kildesæt er der tre kilder, der handler om boliger i forstaden. Det er en erindring, en reklame og en artikel.

KILDE 1: ERINDRING

Det var som at komme i himlen

Pia Schou Christensen, Brøndby Strand

Jeg hedder Pia Schou Christensen, og kom til verden 20. december 1952. De første år af mit liv boede vi på Nørrebro, men flyttede til Østerbro da min lillesøster Anita blev født i 1954. I 1964 fik vi en lillebror, men lejligheden var for lille, og mine forældre kiggede derfor på nybyggeri. Det var både Ballerup, Skovlunde, i Sydhavnen og Brøndbyøster. En nevø til min mor var murerlærling på byggeriet i Gillesager og henedte opmærksomheden på dette byggeri.

Jeg var 11½ år, da min familie flyttede til de nybyggede huse i Gillesager i Brøndbyøster. Det var i juli 1964. Da hed det *Brøndbyernes* kommune!

Vi kom fra en 1½ værelses lejlighed med olie-fyr og koldt vand til en "luksus" lejlighed på 2½ værelse med altan, centralvarme og badeværelse med kar og varmt vand. Det var som at komme i himlen. Min søster og jeg delte soveværelset, min lillebror fik kammeret, og mor og far sov i stuen.

KILDE 1: ERINDRING

Kilden er en erindring skrevet af Pia Schou Christensen fra Brøndby Strand i 2001. Pia Schou Christensen flyttede til Brøndby i 1964 fra Østerbro.

Opgave:

Til venstre ser I en kilde. Læs den højt for hinanden i gruppen. Hvis der er ord, I ikke forstår, så kig i ordlisten. Svar bagefter på spørgsmålene her:

BESKRIV KILDEN

1. Hvilken type kilde er det?
2. Hvem er afsender? Afsender er den person, der har skrevet kilden.

UNDERSØG KILDEN

3. Hvorfor var Pia og hendes familie nødt til at flytte?
4. Hvad var der i den nye lejlighed, som der ikke var i den gamle?

FORSTÅ KILDEN

5. Der er gået mange år fra Pias flytning, og til at hun skriver sin oplevelse ned. Hvilken betydning har det for, hvad hun kan huske?
6. Pia fremhæver visse dele af lejligheden som luksus. Ville I også fremhæve dette i dag? Hvorfor?

ORDLISTE

Murerlærling

En der bliver uddannet til at være murer.

Oliefyr

Bruges til at opvarme boligen.

Kammeret

Et lille værelse.

Centralvarme

Centralvarme er et varmeanlæg, hvor varmen laves et centralt sted i bygningen og derfra fordeles til de rum, der skal opvarmes. I dag har stort set alle boliger centralvarme. Førhen varmede man boligerne op med f.eks. en kamin eller en ovn.

KILDE 2: REKLAME

Nogle indtryk fra bebyggelsen Brøndby Strand

Det dejlige badeværelse bl. a. med indbygget toiletskab. Da toiletet er væghængt, er det let at renholde badeværelsesgulvet.

Det åbne køkken med den lave skranke, der giver god kontakt mellem køkkenet og alrummet.

Indendørs opvarmede legefoyerer, hvor de små børn er nær ved mors opgang.

16

OPGAVER TIL KILDE 2

Kilden er en del af reklame-brochuren "Kom til Brøndby Strand" fra ca. 1972-1973. Det er Københavns Almindelige Boligselskab (KAB), der har lavet reklame-brochuren. Det var KAB, der lejede boliger ud i Brøndby Strand.

Opgave:

Til venstre ser I en kilde. Læs den højt for hinanden i gruppen. Hvis der er ord, I ikke forstår, så kig i ordlisten. Svar bagefter på spørgsmålene her:

BESKRIV KILDEN

1. Hvilke slags billeder er der på reklamen? Er det f.eks. foto eller maleri?
2. Hvad sker der på billederne? Er det ægte situationer, eller er de opstillede?

UNDERSØG KILDEN

3. Hvordan er stemningen på billederne? Ser personerne glade ud, kender de hinanden, har de travlt?
4. Hvad fortæller teksten om badeværelset og køkkenet?

FORSTÅ KILDEN

5. Hvad ville Københavns Almindelige Boligselskab gerne opnå med denne reklame-brochure "Kom til Brøndby Strand"?
6. Hvorfor viser reklamen mon, hvad familierne laver fremfor selve lejligheden?

ORDLISTE

Indtryk

Noget man ser.

Bebyggelsen

En samling af boliger.

Skranken

Det lange fritstående bord i køkkenet.

Alrummet

Et større rum i boligen der hænger sammen med køkkenet.

KILDE 3: ARTIKEL

AKTUELT besøger et heldigt ungt par:
Far malede, mor gik på jagt efter klæde-
skabet, møster 1 syede, møster 2 skaf-
fede sølvtojet — og de nygifte havde
selv sparet 5.500 kr. sammen til
møblerne

Kirsten er 18 og Kurt Jensen 22. De blev gift den 14. november og flyttede samme dag ind i en splinterny moderne 2½ værelses lejlighed i Brøndbyøster. Hun er uddannet damefrisørinde og han maskinarbejder, og de meget nygifte er den første familie AKTUELT besøger i en serie, der skal fortælle om, hvordan ægtepar i alle aldre har indrettet sig, og hvilke midler de har haft til rådighed.

Drømmen om egen lejlighed har Kirsten og Kurt gået rundt med i de sidste 2 år. De traf hinanden for fire år siden, da Kirsten som 14-årig blev elev, og for to år siden fik de lille Lone. Kurt har været udlært i tre af de fire år, men han har i mellemtiden været indkaldt som soldat og derfor kun tjent penge i to år. I løbet af den tid er den økonomiske basis for drømmen blevet skabt. Det må straks slås fast, at det unge par har været fulgt af held. Kurt fik arbejde umiddelbart efter sin hjemsendelse, og da han af gode grunde ikke betalte skat i året, der fulgte, kunne han hver uge sætte penge i sparekassen. Den dag lejligheden blev en realitet, var Kirsten og Kurt i stand til at betale møblerne kontant med 5500 kr., der stod og ventede på en bog i Bikuben.

OPGAVER TIL KILDE 3

Kilden er en avisartikel, som blev bragt i avisen Aktuel i 1959.

I kilden møder vi Kirsten og Kurt, der lige har fået en lejlighed i Brøndbyøster, hvor de kan bo til leje.

Opgave:

Til venstre ser I en kilde. Læs den højt for hinanden i gruppen. Hvis der er ord, I ikke forstår, så kig i ordlisten. Svar bagefter på spørgsmålene her:

BESKRIV KILDEN

1. Hvilken type kilde er det?
2. Hvem er afsender til kilden - er det Kirsten og Kurt, der selv har skrevet den?

UNDERSØG KILDEN

3. Hvor gamle var Kirsten og Kurt, da de fik en lejlighed?
4. Hvor længe havde Kirsten og Kurt drømt om at få en lejlighed?
5. Hvor mange penge havde det unge par sparet sammen?

FORSTÅ KILDEN

5. Hvorfor beskriver avisen Kirsten og Kurt som heldige?
6. Var det mon normalt i 1959, at et par som Kirsten og Kurt kunne få en lejlighed og selv købe møbler uden at skulle låne penge?

ORDLISTE

Uden afbetaling

At man betaler det hele på én gang.

Sølvtojet

Tallerkener og bestik i sølv.

Damefrisørinde

En kvindelig frisør.

Hjemsendelse

At blive sendt hjem efter at have været soldat

Demonstrations- model

Radioen har været udstillet i butikken.

Økonomisk basis

De penge familien har at bruge af.

Sparekassen

En bank.

Bog i Bikuben

En bankbog eller en konto i banken Bikuben.

Realitet

Noget bliver til virkelighed.

FREMLÆGGELSE

I har læst forskellige kilder om gode store boliger i forstaden, og I er nu eksperterne. I skal derfor forberede en fremlæggelse, som I skal præsentere for resten af klassen ude i byrummet.

I skal svare på disse spørgsmål:

- Hvorfor byggede man nye, moderne boliger i forstaden?
- Hvordan så de nye boliger ud?
- Hvad var luksus dengang, man byggede boligerne? Giv 2-3 eksempler.
- Er det stadig det, der er luksus i dag?

